
Trancoso

OVER

Met een verleden, dat gelijk loopt met dat van Portugal, is Trancoso een stadje dat beschermd wordt door muren waarbinnen in de smalle straatjes met stenen huizen nog een middeleeuwse sfeer heerst. De hoogvlakte waarop Trancoso ligt, op 870 meter hoogte, gaf het een strategische ligging in de verdediging van de grens met Spanje. Hierdoor was Trancoso een belangrijk toneel van gevechten tijdens de middeleeuwen.

De imponerende middeleeuwse poort is ook een hommage aan koning D. Dinis die in 1282 in Trancoso met Isabella van Aragon is getrouwd in de kapel Ermida de São Bartolomeu. Hij gaf het stadje als bruidsschat aan de koningin en stelde een vrijmarkt in die het begin vormde van de huidige jaarmarkt vanaf 15 augustus, de dag van Nossa Senhora da Fresta.

Het labyrint van stenen straten leidt naar het centrum, waar zich de schandpaal bevindt, op de kruising tussen het Oude Stadje en het Nieuwe. In het oude deel vinden we het kasteel, dat onderwerp was van de strijd tussen Moren en Christenen en dat uiteindelijk veroverd werd door D. Afonso Henriques in 1160, en de kerk Igreja de São Pedro, waar de mysterieuze Bandarra (1500-45) eeuwige rust heeft gevonden; hij was schoenmaker en de dichter die het verlies van de onafhankelijkheid van Portugal voorspelde in 1580 én dat deze in 1640 zou worden hersteld.

In het nieuwe deel (Vila Nova) ging de bevolking wonen. In de 15e eeuw leefde hier een belangrijke joodse gemeenschap die veel heeft bijgedragen aan de ontwikkeling van de handel. Uit die tijd getuigen nog de huizen die zijn te herkennen aan de twee deuren (één bredere deur bestemd voor de handel en een andere smallere deur bestemd voor privé gebruik). Het Casa do Gato Negro (Huis van de Zwarte Kat) op het plein Largo Luís de Albuquerque, de oude synagoge en de woning van de rabbijn zijn een paar van de meest emblematische gebouwen.

Hier woonde ook Magriço, één van de Twaalf van Engeland, een hoofdrolspeler in een historische episode tussen Portugal en Engeland in de 14e eeuw. Hier heeft in 1809 Generaal Beresford zijn hoofdkwartier opgezet toen hij gelieerd was aan Portugal tijdens de Napoleontische invasies. Vijf jaar later zou Beresford onderscheiden worden met de titel van eerste Graaf van Trancoso.

Op 29 mei wordt de slag Batalha de São Marcos (1385) herdacht, voorloper van de grote overwinning bij de slag Batalha de Aljubarrota tegen Castilië, waar D. João I de Portugese onafhankelijkheid verdedigde en realiseerde. Op die dag worden er brood en sinaasappels aan de kinderen uitgedeeld op de hoogvlakte São Marcos, waar de slag plaatsvond. Want, zo zegt de overlevering, de Portugezen zouden de Spanjaarden op "water en sinaasappels" (in het Ned. "op water en brood") hebben achtergelaten.